

16
yıl

Anadolu İZLENİMLERİ

Fiyatı: 60 TL

Türk Tarımının Dergisi
MİLLİ AĞAÇLANDIRMA GÜNÜ
FİDAN DİKİM TÖRENİ

11 KASIM 2022

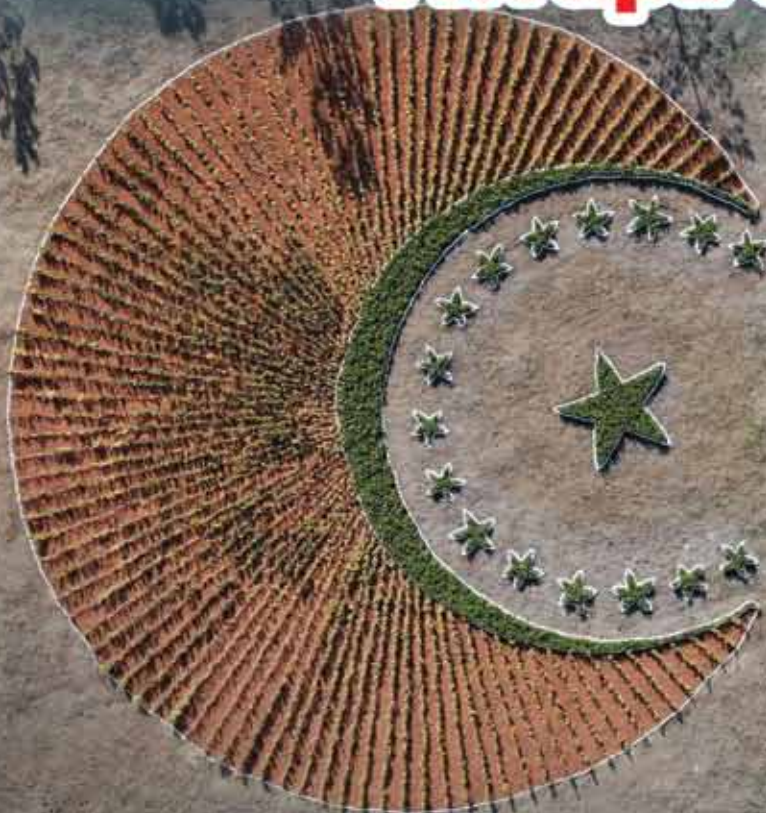
TÜRKİYE
YÜZYILINA
nefes

TÜRKİYE
YÜZYILINA
nefes

TÜRKİYE
YÜZYILINA
nefes

TÜRKİYE
YÜZYILINA
nefes

**Türkiye,
Ağaçlandırma Çalışmalarında
Avrupa'da Birinci**

**TÜRKİYE
YÜZYILI**

www.gidanikoru.com

GIDANI KORU

SOFRANA SAHİP ÇIK

www.anadoluizlenimleri.com

Anadolu
İZLENİMLERİ

Ülken İçin ÜRET

Panel

28.11.2022

09.00-17.00

Mövenpick Otel / Ankara

Üretim yapmamak / yapamamak kuşkusuz

“girdi maliyetlerinden” daha ağır sonuçlar doğurur.

Tarlasını toprağını terk etmek zorunda kalan her çiftçi Türk Tarımı adına telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğuracaktır. Daha fazla üretmenin yollarını aramak, bu ağır sorumluluğu sadece çiftçimizin omzuna yüklememek adına

“Ülken İçin Üret” Panelinde sektörün bütün paydaşlarını, çözümün parçası olmak üzere bir araya getiriyoruz

Anadolu
İZLENİMLERİ
Türk Tarımının Habercisi

0312 418 84 66
0501 332 06 01

anadoluizlenimleridergisi@gmail.com
info@anadoluizlenimleri.com

www.anadoluizlenimleri.com

**İmtiyaz Sahibi
ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü**

Genel Yayın Yönetmeni

Muhammet OLUKLU

Hukuk Danışmanları

Av. Mustafa Ufuk GÜMÜŞ

Av. Faruk DURAN

Haber Merkezi

Gizem CENGİZ

Muhasebe

Adem SABAN

Mizanpaj

Mehmet SARIGÜL

Temsilcilikler

Marmara Temsilcisi

Ali BAYRAM

İzmir Temsilcisi

Muzaffer AĞAR

Sivas Bölge Temsilcisi

Cem ŞAHİN

Banka Hesap Numaraları

Türkiye İş Bankası

Ankara Şubesi

TR7700 0640 0000 1420 0594 8485

Ziraat Bankası

Heykel Şubesi

TR8900 0100 1233 4765 6716 5002

Posta Çeki

Muhammet OLUKLU - 5758587

Yönetim Yeri

Konur Sokak No: 31/11 Bakanlıklar/ANKARA

Tel: 0 312 418 84 66 • Faks: 0 312 418 84 69

www.anadoluizlenimleri.com

info@anadoluizlenimleri.com

Baskı

Pelin Ofset Matbaacılık Ltd. Şti.

İvedik O.S.B. Matbaacılar Sitesi 1514. Sokak No: 28

Yenimahalle/ANKARA

Dergide yayınlanan yazılardaki görüş ve düşünceler yazarına/yazarların düşüncelerini kapsamaktadır. Reklamların sorumluluğu reklam veren firmaya ait olup, dergimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz

Anadolu İzlenimleri Dergisi Yayın Danışma Kurulu

Prof. Dr. Ahmet ÇOLAK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Prof. Dr. Ruhsar YANMAZ

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Prof. Dr. Sonay SÖZÜDOĞRU

Ankara Üniv. Ziraat Fakültesi Toprak Bitkileri ve Bitki Besleme Bölümü

Prof. Dr. Hakan ULUKAN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü

Doç. Dr. Özer ELİBÜYÜK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü

Prof. Dr. Gürsel DELLAL

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootehni Bölümü

Prof. Dr. Fatih CEDDEN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootehni Bölümü

Yard. Doç. Dr. Süleyman BEKCAN

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Su Ürünleri Mühendisliği Bölümü

Prof. Dr. Ali İhsan ACAR

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Prof. Dr. Ramazan ÖZTÜRK

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Yard. Doç. Dr. Ufuk TÜRKER

Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları Bölümü

Zir. Yük. Müh. Esin ÖZKAN

Ankara Ziraat Tarım ve Teknolojileri Yatırımları A.Ş.

Bitkisel Ürün Sigortalarında 2023 Yılı Üretim Sezonu Açıldı!

2023 yılı üretim sezonu için, Bitkisel Ürün Sigortası, Köy Bazlı Kuraklık Verim Sigortası (KBKVS) başvuruları, **1 Kasım** tarihinden itibaren yetkili sigorta şirketlerinin acenteleri aracılığıyla yapılabilir. Ürünlerin ilk ve son polişe kabul tarihlerini, TARSİM Mobil uygulamamız ve **tarsim.gov.tr** üzerinden takip ederek tarım sigortanızı kolaylıkla yaptırabilirsiniz.

tarsim.gov.tr

0850 250 82 77

içindekiler

6

Barajlar'da
Kuraklık Alarmı

Ziraat Bankası'ndan
Haykooplu Yetiştiricilere
Yeni Destek

21

10

Türkiye, Ağaçlandırma
Çalışmalarında
Avrupa'da Birinci

ÇKS Başvuruları için
Son Tarih Ne Zaman?

19

"Akdeniz Araştırma 1"
Gemisi Uluslararası Sularda!

26

5 Çağımızın En Büyük Sorunu Kuraklık

6 Barajlar'da Kuraklık Alarmı

8 Tarıma Değer...

10 Türkiye, Ağaçlandırma Çalışmalarında
Avrupa'da Birinci

15 Kuduz Paniği! Adıyaman'da İki Mahalle
Karantinaya Alındı!

16 İnsanlığın Gıda ile Sınavı

19 ÇKS Başvuruları için
Son Tarih Ne Zaman?

20 Ziraat Bankası'ndan
Haykooplu Yetiştiricilere Yeni Destek

22 Yine Kuduz Vakası-Yine Ölüm

24 Çam Kozalağı Şifası

26 "Akdeniz Araştırma 1" Gemisi
Uluslararası Sularda!

27 Tarım Takvimi - Kasım Ayı

Muhammet OLUKLU

Anadolu İzlenimleri Dergisi
Genel Yayın Yönetmeni
muhammetoluklu@gmail.com

Çağımızın En Büyük Sorunu Kuraklık

Küresel ısınmanın etkileri net bir şekilde hissedilmeye başladı. Kasım ayının ortasında havanın sıcak seyretilmesi, dünya genelinde olduğu gibi Türkiye’de de kuraklık sorununun arttığını gösteriyor. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bağlı Meteoroloji Genel Müdürlüğü’nün yayınladığı “2022 Yılı Ekim Ayı Alansal Yağış Raporu”, Türkiye için durumun iyiye gitmediğini bir de haritalar ile gözler önüne serdi.

Çiftçinin kışlık için hububat ekimi yaptığı şu günlerde yağmurların ülke geneli kimi bölgelerde az yağış alması kimi bölgelerde ise kurak geçmesi hububat ekim alanlarında kırmızı alarm vermesine neden oluyor. 2020- 2021 Tarımsal Üretim Döneminde kuraklık risk tahmin raporu paylaşılmıştı. Raporda Türkiye’de 22 ilde tarımsal kuraklık tehlikesinin devam ettiğine dikkat çekilmişti. 2022 yılı için ise her ne kadar kuraklık raporunun olumsuz yönde olmamasına rağmen 2022 yılının Kasım ayının ortasında yaşanan sıcak hava dalgası ve yağış azlığı başta çiftçi olmak üzere birçok tarafları tedirgin etmeye devam ediyor. Çağımızın en büyük sorunu hale gelen kuraklık; böyle devam ederse tarımsal alanda ürün miktarlarında azalmaya, büyümede değişime neden olurken, hayvancılık sektörü

için tehlike çanları ikinci kez çalmaya başladı. Zor şartlar altında üretimin sürdürülebilirliği açısından her koşulda üretimden çekilmeyen vefakâr ve cefakâr üreticiyi bu kez de kaba yem fiyatlarındaki sürekli değişkenlik göstermesi yormaya başladı. Silajlık mısırın kilosu tarlada 1,50 ile 2TL, samanın kilosu 3-4 TL, yoncanın kilosu 5-6 TL, yemin çuvalının 360-380 TL bandında olması üretimden çekilmenin ikinci büyük nedeni oluyor.

Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü tarafından kuraklığa dayanıklı çavdar üretimi gerçekleştirildi.

2012’de Bahri Dağdaş Uluslararası Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü bünyesinde **Çavdar Islah Projesi** başlatıldı.

Proje kapsamında, kötü toprak şartları, soğuk, sıcak ve düşük yağış gibi iklim şoklarına karşı adaptasyon kabiliyeti yüksek olan çavdarın kuraklığa dayanıklı bir türü geliştirildi. Geliştirilen bu türün büyük kısmı ise hayvan yemi olarak kullanılıyor. Yeni geliştirilen çavdarın hayvancılığın girdi maliyetlerinde büyük katkılar sunacağı beklenirken; hayvancılık maliyetlerinin geriye çekilmesi bekleniyor.

Barajlar'da Kuraklık Alarmı

Yurt genelinde barajların su seviyesinde yaşanan düşüş kuraklık alarmını çaldırdı...

Türkiye'de özellikle son yıllarda yaşanan kuraklık nedeniyle barajlardaki doluluk oranları azaldı. Kuraklığın en çok İstanbul, Çanakkale, Van gölü aştı olmak üzere tüm yurttaki etkisini gösterdi.

İstanbul'da sonbahar yağışları bu yıl gerçekleşmeyince barajların genel doluluk oranı yüzde 36.33 seviyelerine kadar düştü. Alibey ve Sazlıdere barajlarındaki kuraklığın boyutu havadan çekilen görüntülerle gözler önüne serildi.

İstanbul'da sonbahar yağışları bu yıl gerçekleşmeyince barajların genel doluluk oranı yüzde 36.33 seviyelerine kadar düşüş gerçekleştirdi. Alibey

ve Sazlıdere barajlarındaki kuraklığın boyutu yüksek.

İstanbul'da yağışsız geçen günlerin ardından barajlardaki su oranı da hızla düşüşe geçti.

İstanbul Su ve Kanalizasyon idaresi verilerine göre, kente su sağlayan barajlardaki doluluk oranı 36.33 seviyelerine kadar düşüş gerçekleştirdi.

İstanbul'da ekim ayında yüzde 40.84 olan su seviyesi Kasım ayının ilk günlerinden azalmaya başladığı verilere yansıdı. Alibeyköy Barajında kuraklık nedeniyle tarihi Mağlova kimeri tamamen gözüktü.

Sazlıdere Barajı'nda kuraklık teh-

likesinin yaklaştığını işaret ediyor, daha önce sular altında olan bölgede tamamen suların çekilmemesinden dolayı toprakta yarıklar oluştuğu görüldü.

İstanbul'da barajların doluluk oranları; "Ömerli Barajı yüzde 43.17, Alibey yüzde 19.05, Büyükçekmece yüzde 43.08, Darlık yüzde 37.79, Sazlıdere yüzde 42.18, Elmalı yüzde 40.33, Istrancalar yüzde 22.62, Kazandere yüzde 15.3, Pabuçdere yüzde 2.92, Terkos yüzde 41.14."

Barajlarda olan az su sıkıntısı ileri zamanlarda susuzluk getirebilir, yağışların artmasıyla barajların doluluğu artacağı düşünülüyor.

Kaz Dağlarında Su seviyesi yüzde 10'a düştü

Kaz Dağları'ndan beslenen Bayramiç Barajı oldu. Yağışların az olması nedeniyle 96,5 milyon metreküp su kapasitesine sahip barajda yaklaşık 10 milyon metreküp su kaldı. Çanakkale'de merkezin içme ve kullanma suyu ihtiyacını karşılayan 54 milyon 115 bin metreküp su kapasitesine sahip Atikhisar Barajı'nda ise yaklaşık 25 milyon metreküp su kaldı.

Bayramiç Barajı'nın 96,5 milyon metreküp su hacmi bulunduğunu söyleyen Çanakkale Ziraat Odası Başkanı İsmail Kaya, şunları kaydetti;

Bayramiç Barajı büyük ve havza-yı sulayan bir barajımız. Devlet Su İşleri'nden (DSİ) edindiğimiz verilere göre, şu anda doluluk oranı yüzde 10'lara düştü. 10 milyon metreküp civarında su bulunuyor. Bölgemizde şu anda yağış olmaması ve geç kalması nedeniyle baraj ve göletlerdeki su oranı ciddi bir şekilde azaldı. Beklenen yağış olmazsa yüzde 10 seviyelerine düşen Bayramiç Barajı bir işimize yaramaz." dedi.

Van Gölü Havzası'ndaki kuraklık, göçmen kuşların yaşam alanlarını da daraltıyor

Van Gölü'nde su seviyesini düşüren kuraklık; daha önce göl suları al-

tındaki yüzlerce dönüm arazinin gün yüzüne çıkmasına neden olurken, yaban kuşlarının konaklama alanı olan sazlıkları da kurutuyor. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi (YYÜ) Yaban Hayvanları Koruma ve Rehabilitasyon Merkezi Müdürü Prof. Dr. Lokman Aslan, göldeki çekilmeyle tarım alanına dönüştürülen bölgelerle ilgili uyarılarda bulunurken, yaşam alanları daralan yaban kuşlarının ise yer değiştireceğini söyledi. Aslan, "Sulak alanlar yok olması durumunda, besin zinciri kesileceği için yaban hayatında görmek istediğimiz birçok tür başka yerlere göç etmek zorunda kalacak ve buradaki biyoçeşitlilik azalacaktır" dedi.

Assiye YILDIRIM
Tarım Yazarı

Tarıma Değer...

Gıda fiyatları yükseliyor...

Girdi maliyetleri artıyor...

Çiftçi tarlasını-toprağını terk ediyor...

Gıda stratejik bir güç...

Üretimi sürdürmek yetmez, arttırmak durumundayız...

bütün bunlara nasıl çözüm bulacağız, tarım adına geleceğe nasıl umutla bakacağız?..

Çözüme giden en kestirme yol; tarımsal desteklerin “artması” değil, tarıma verilen **DEĞERİN** artması...

Açlık sınırının altında kalan çiftçi ailesinin değil tarımsal üretimi artırması, bırakıp gitmesi an meselesi. Girdi maliyetleri ile ürün taban fiyatı arasındaki bakış açısı çiftçiyi toprağında tutmaz/tutamıyor. Bir zamanlar slogan bile olsa **tarladan sofraya** dediğimiz gıdanın yolculuğunu, **reyondan sofraya** olarak algıladığımız sürece tüketicinin gıda harcamalarını düşüremeyiz. Çiftçiliği idealleri arasında hayal etmeyen çocuklardan da açlıktan baygın düşen çocuklardan da hepimiz sorumluyuz. Köyden kente göçü zorunlu hale getiren imkansızlıklar, çiftçi ailesini kentte daha büyük

imkansızlıklara mahkum ettiğimizi anladığımız zaman çok geç olacak! Her ne kadar erkek egemen bir sektör olsa da tarım, üretimin devamlılığını da, sektörün geleceğini de belirleyen kadındır, bunu hala farketmedik/etmiyoruz...

Bütün bunlar ve daha fazlası vermediğimiz o “**DEĞERİN**” sonucu! Gübreyi, mazotu, yemi, zirai ilacı, enerjiyi vs. konuşuyoruz ama okulu, sağlık ocağını, ulaşımı, çiftçinin geçimini, refahını konuşmuyoruz. Tarım adına bulunduğum her mecrada her fırsatta bu bakış açısını dillendiriyorum. Hani derler ya kırk kez söyler-

sen gerçekleşir, ben kırk bin kez söylemeye razıyım yeter ki gerçek olsun! İnsanı merkeze almayan hiçbir politikanın sürdürülebilmesi mümkün değil.

Yeni yılın programını yaparken, bilinen eski sorunlara yeni değil, yeniden çözüm önerilerini hatırlatmak istedim. Köy yaşanabilir bir yer olmalı; eğitim, sağlık, ulaşım gibi sosyal devletin temel görevleri yerine getirilmeli.

Kadınların sosyal güvence sorunu (%5'lik prim desteği yeterli değil) acilen çözülmeli kaldı ki bununla ilgili bütçeye yük olmadan nasıl çözüm bu-

labileceğimizi detaylı olarak yazdım/anlattım.

Tarım arazilerinin ve meraların amaç dışı kullanımının istisnasız önüne geçilmeli!

Başta sektörün beyaz yakalıları başta olmak üzere gençler tarıma teşvik edilmeli, ayağı yere basan programlar hayata geçirilmeli.

Aile çiftçiliği gıda güvencemizin güvenlik subabı, aile işletmelerini yaygınlaştırmak ve çiftçinin refahını arttırmak milli güvenlik politikası değerindedir.

Bütün bunları hem hatırlamak hem de hatırlatmak istedim. Salgın

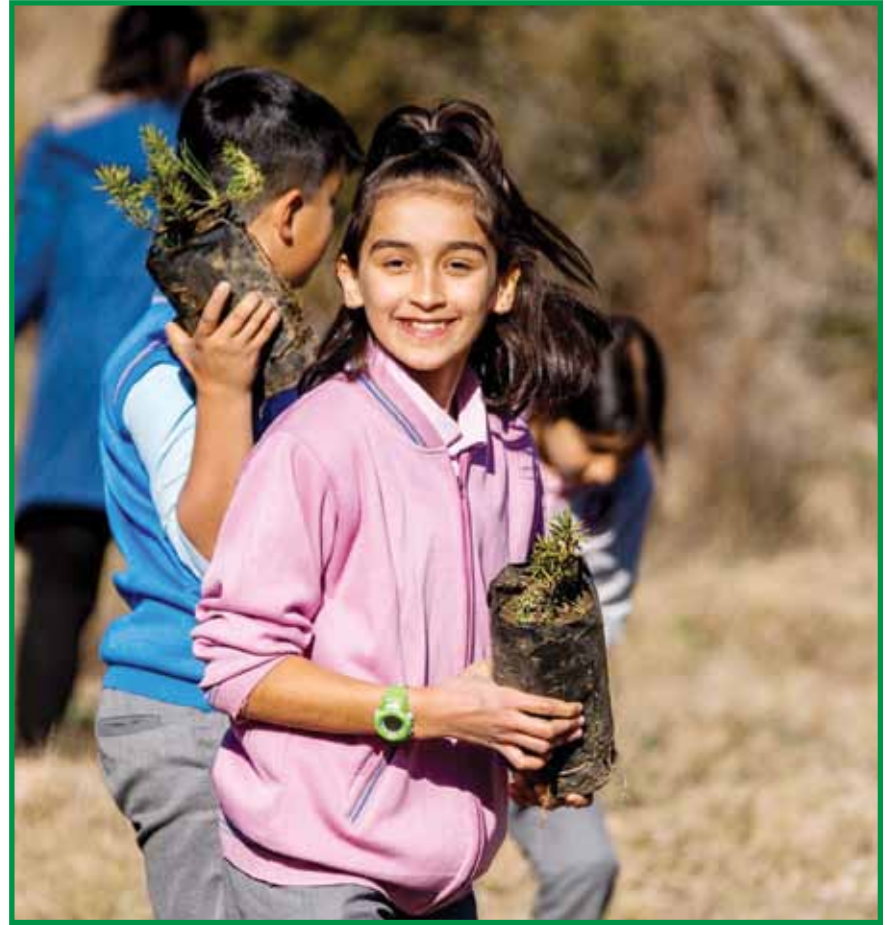
süreci, Rusya-Ukrayna Savaşı, enerji krizi, iklim değişikliğinin iyiden iyiye kendini hissettiren sonuçları ve gıdaya erişimin güçleşmesi tarımı dünyanın en stratejik gücü haline getirdi. Bütün zorluklara rağmen hala üreten çiftçimize gereken özeni göstermek, esirgediğimiz değeri vermek durumundayız.

Ülkemiz için üreten, üretime destek, üretene değer veren bir anlayış ile sorunları çözüme kavuşturup yarına umutla bakabiliriz. İyi niyetle atılan adım, tarım için ayrılan her kaynak ve verilen emekler TARIMA DEĞER...

Türkiye, Ağalandıırma alışmalarında Avrupa'da Birinci

Orman Genel Müdürlüğü, orman ve orman kaynaklarının korunması, doğaya yakın bir anlayışla geliştirilmesi, ekosistem bütünlüğü içinde sürdürülebilir ve topluma çok yönlü faydalar sağlayacak şekilde yönetilmesi misyonundan hareketle temel vazifelerinden biri olan ormanların korunması ve geliştirilmesi için yoğun çalışmalarını sürdürüyor.

Orman Genel Müdürlüğü, orman alanını her geçen gün daha da artırıyor. OGM son 20 yılda orman varlığını 2,3 milyon hektar artırarak; Türkiye yüzölçümünün yüzde 29,6'sına isabet eden 23,1 milyon ha. orman alanına sahip bir duruma geldi. Orman Genel Müdürlüğü'nün 2023 yılı hedefi ise orman varlığını ülke yüzölçümünün yüzde 30'u haline getirmek.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından hazırlanan "Küresel Orman Kaynakları Değerlendirmesi (FRA)" raporunda 2015-2020 döneminde ülkeler orman varlığı sıralamasında Türkiye 46'ncı sıradan 27'inci sıraya yükseldi. Orman varlığını arttıran ülkeler sırala-

masında ise Türkiye; Avrupa'da 1'inci, dünyada 6'ncı sırada olduğunu ortaya koymaktadır. Tüm dünyadaki ağaçlandırma çalışmaları göz önüne alındığında Türkiye; Avrupa'da 1'inci, dünyada 4'üncü sırada yer alıyor. Bu kapsamda; OGM 2021 yılında 600 milyon fidanı toprakla buluşturarak Akdeniz Parlamenterler Asamble-si tarafından Başarı Ödülü'ne layık

görüldü. Tarım ve Orman Bakanlığı, ülkenin akciğerleri ormanları geliştirme ve genişletmek maksadıyla son 20 yılda önemli çalışmalara imza attı.

"Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberliği Eylem Planı"

2008-2012 yılları arasında uygulanan "Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberliği Eylem Planı"

kapsamında OGM; hedeflerini aşarak Trakya yüzölçümü büyüklüğündeki 2 milyon 429 bin hektar alanda ormanların geliştirilmesi ve genişletilmesine yönelik çalışmalar yapmış, 2 milyar adet fidanı toprakla buluşturmuştu. OGM, 2003-2022 yılları arasında ise toplam 5 milyon 729 bin hektar alanda ormanların geliştirilmesi ve genişletilmesine yönelik çalışma gerçekleştirdi. Bu alanlarda yaklaşık 6 milyar fidan toprakla buluştu. 1970'li yıllarda 500 Milyon ton/yıl erozyonla taşınan toprak, 154 Milyon ton/yıla düşürülmüş durumda.

OGM'nin 2023 yılı hedefi ise 7 milyar fidanı toprakla buluşturmak

ve taşınan toprak miktarı 130 Milyon/ton a indirmek.

Orman köylüsüne destek devlet-ten, kazanç ağaçtan...

Orman Genel Müdürlüğü, taşrada geçimini ormandan sağlayan köylü vatandaşları da ekonomik olarak destekleme faaliyetleri doğrultusunda gelir getirici türlerle ağaçlandırma çalışmaları yaparak orman köylüsünü kalkındırıyor. Öte yandan,

OGM tarafından orman köylüsüne 38 adet eylem planı çerçevesinde, ceviz, badem, zeytin (delice rehabilitasyonu), defne, dut, alıç, iğde, hünnap, kestane, salep, sakız, fıstık çamı, trüf mantarı, menengiç gibi gelir getirici türlerle destek verilmekte.

OGM'den özel ağaçlandırma desteği

OGM orman köylülerine özel ağaçlandırma desteği de sağlıyor.

Bu bağlamda orman köyü nüfusuna kayıtlı ve o köyde ikamet edenlere 3 hektara kadar, odun dışı ürün veren türlerle yapacakları özel ağaçlandırma ve özel imar-ihya çalışmalarına yüzde 65; diğer gerçek ve tüzel kişilerin yapacağı özel ağaçlandırma, özel imar-ihya ve özel orman fidanlık çalışmalarına ise yüzde 25 hibe verilmektedir.

“Bu topraklarda nerede ağaca ihtiyaç var ise orada ağaçlandırma çalışması yapıyoruz.”

Orman Genel Müdürlüğü ülkenin neresinde ağaca ihtiyaç var ise orada ağaçlandırma çalışması yapıyor. Bu kapsamda yapılan çalışmalara ise şu şekilde:

23 km uzunluğundaki karayolu ve köy yolu kenarlarına 17 milyon adet, 55 bin adet okul ve üniversite bahçesine 10 milyon adet, 29 bin adet ibadethane bahçesi ve mezarlıklara 6 milyon adet, 3 bin adet hastane ve sağlık ocağı bahçesine 885 bin adet boylu fidan dikilerek ağaçlandırıldı.

Maden sahaları da rehabilitasyon ediliyor

Maden Sahaları Rehabilitasyon Eylem Planı ile madencilik faaliyetlerinin sona erdiği sahalarda tabii dengenin yeniden kurulabilmesi için ıslah çalışmaları hız kesmeden devam ediyor. Bu tip alanların yeniden insanların ya da diğer canlıların kullanılabileceği hâle getirilmesi ve madencilığe bağlı olarak bozulan ve etkilenen alanlara ekolojik, ekonomik ve estetik değerlerin mümkün olduğu ölçüde geri kazandırılması konusunda gerekli çalışmalar yapılmakta.

Eylem Planı kapsamında; 81 ilde, 5 yılda toplam 5 bin 805 hektar büyüklüğündeki alanda maden rehabilitasyonu çalışması öngörülmüş ve 2021 yılı sonuna kadar 6 bin 93 hektar maden sahasında rehabilitasyon çalışması yapıldı.

OGM bal ormanları kuruyor

Türkiye, dünya bal üretiminde ikinci sırada, çam balı üretiminde ise ilk sırada yer alıyor. Türkiye’de bal üre-

timinin yaklaşık yüzde 25’i çam balı şeklinde doğrudan ormanlardan elde ediliyor. Kestane, ıhlamur, akasya, orman gülü, ahlat gibi orman ağaçları ve orman sayılan alanlardaki otsu bitkiler ve çiçekler de dikkate alındığında toplam bal üretiminin yüzde 85’inin ormanlar ve orman sayılan yerlerden elde edildiği görülüyor.

Orman Genel Müdürlüğü, bal üretimini arttırmak için Bal Ormanları Eylem Planı hazırlandı. Bu kapsamda bugüne kadar 38 ballı ve çiçekli türlerde yaklaşık 100 milyon adet

fidan dikimi gerçekleştirerek 713 adet bal ormanı kuruluşu gerçekleştirildi.

11 Kasım Milli Ağaçlandırma Günü

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatlarıyla; 6 Kasım 2019'da Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile 11 Kasım Milli Ağaçlandırma Günü olarak ilan edildi.

2019 yılından beri her yıl, 11 Kasım gününde, Tarım ve Orman Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü koordinasyonunda, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin de katılımıyla, tüm yurttan eş zamanlı olarak fidan dikim etkinlikleri orman severlerin sevincine sevinç kattı.

OGM, Guinness Dünya Rekorlar Kitabı'nda da yerini aldı

2019 yılında Geleceğe Nefes Mottosuyla OGM'nin büyük emek ve gayretleri ile 11 kasımdaki ağaçlandırma

çalışmaları Guinness Dünya Rekorlar Kitabı'na taşınarak dünya rekoru kırıldı. Çorum İlinde, 150 hektar alanda 3 bin vatandaşın katılımıyla 1 saat içerisinde 303 bin 150 adet fidan dikilmesi ile '1 saatte en fazla fidan dikme rekoru' Guinness tarafından resmi olarak tescillendi. Yine 2020 yılında düzenlenen etkinlikler çerçevesinde, Ankara Çubuk ilçesinde 21 bin 826 m2 alanda, 452 bin 23 adet fidan dikimiyle, dünyanın en geniş alanlı ağaç deseni oluşturulmuş ve bu çalışma, Guinness Dünya Rekoru olarak Türkiye adına tescillenmiştir.

Dünya'nın en geniş dijital fotoğraf albüm rekoru

2021 yılında da Geleceğe Nefes Dünyaya Nefes etkinlikleri kapsamında fidan dikimi yabancı ülke paydaşları ile birlikte kutlandı. 69 ülkeden çeşitli katılımcı ve 81 ilde bin farklı dikim alanında 300 bin kişinin katılımıyla 5,2 milyon fidan toprakla buluştu.

2021 yılında da yine bir dünya rekoru daha kırıldı. Proje kapsamında fidan diken kişilerin fotoğraflarını yüklemeleri için bir dijital platform oluşturulmuş ve bu sistem üzerinde Guinness tarafından yapılan incelemeler neticesinde, 383 bin 783 kişinin fidan dikerken çekilmiş fotoğraflarından oluşan Dünya'nın en geniş dijital fotoğraf albüm rekoru kırıldı.

2022 yılında Türkiye Yüzyılına Nefes olundu

OGM, 2022 yılı Milli Ağaçlandırma Günü etkinlikleri Türkiye Yüzyılına Nefes mottosuyla, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın himayelerinde 81 ilde yediden yetmişe yüzbinlerce kişinin katılımıyla 1023 lokasyonda 4 milyon 200 bin fidanı toprakla buluşturdu.

Ana etkinlik Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın katılımıyla Atatürk Orman Çiftliği Millet Ormanı'nda yapıldı. Bu alanda geniş katılımla fidan dikim etkinliği düzenledi. Atatürk Orman Çiftliği Millet Ormanı'nda 2023 m2 alanda 100 bin fidan ile Türkiye Yüzyılı logosu bitkilerle oluşturuldu.

Orman Genel Müdürlüğü (OGM) Daha yeşil bir Türkiye ve daha yeşil bir dünya gayesiyle durmaksızın çalışıyor. Bu gaye için de vatandaşları fidan dikmeye, Türkiye Yüzyılına ve dünyaya nefes olmaya davet ediyor.

Anadolu'da Kuduz Paniği! Adıyaman'da İki Mahalle Karantinaya Alındı!

Adıyaman'da ölen bir kedide kuduz tespit edildiği için 2 mahalle karantinaya alındı.

Adıyaman Belediyesinin yaptığı yazılı duyuruya göre, Veteriner İşleri Müdürlüğü ekipleri, 10 Kasım Perşembe günü Sümerevler Mahallesi'nden alınan kedide kuduz olabileceğinden şüphelenildi.

11 Kasım Cuma günü ölen kedi- den alınan numuneye göre, İl Tarım Orman Müdürlüğü ekipleri tarafından Adana Veteriner Kontrol Araştırma Enstitüsü Müdürlüğüne gönderildi. Burada yapılan Analiz sonucu kedide kuduz virüsü tespit edildi.

Hayvan Sağlık Zabıtası Komisyonu tarafından Bahçecik ve Sümerevler mahalleleri karantinaya alındı.

Bölgede bulunan hayvanlara kuduz aşısı yapıldı, uyarıcı işaretlere yer verildi.

1-Kuduz Hastalığı Nedir?

Kuduz, evcil ve vahşi hayvanlarda görülen, zoonoz viral bir hastalıktır. Bu viral hastalık, insanlar da dâhil olmak üzere tüm memelilerin merkezi sinir sistemini etkiler. Hastalığın belirtileri ortaya çıktığında kuduz he-

men hemen her zaman, hem hayvanlar hem insanlar için ölümcüldür.

2-Kuduz Hastalığının Etkileri Nelerdir?

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), kuduz hastalığını dünyanın en ölümcül bulaşıcı hastalıklarından biri olarak kabul etmektedir. Kuduz hastalığı günde 160 kişi, her 10 dakikada bir 1 kişi, %50'si çocuk olmak üzere kişilerin hayatını alıyor. Tahmini 150'den fazla ülkede endemik olup hastalık, kaynakların az olduğu ülkelerdeki toplulukları daha çok tehdit ediyor. Kuduz vakalarının % 95'inden fazlası Asya'da ve Afrika'da görülüyor¹. Kuduzla Mücadele Küresel Birliği (The Global Alliance for Rabies Control) kuduzun neden olduğu küresel ekonomik yükün her yıl 8,6 milyar USD olduğunu tahmin ediyor. Tüm bu duruma rağmen, kuduz hastalığı doğru aşılama ve bilinçlendirme programları ile %100 önlenabilir.

3-Kuduz Hastalığı Nasıl Bulaşır?

Kuduz virüsü, enfeksiyona maruz kalmış hayvanın tükürüğü ile yakın

temas, ısırığı, çizdiği ve tahrip olmuş cilt/mukoza zarını yalaması yoluyla hayvanlardan başka hayvanlara veya insanlara bulaşır. Köpekler, virüsün en yaygın kaynağıdır ve tüm insan kuduz ölümlerinin % 95'inden fazlasından sorumludur.

Yaban hayat popülasyonu da kuduz virüsünün bulaşması için bir kaynak olarak hizmet eder. Hastalığın bulaşmasında en çok etkisi olan yaban hayvanları Doğu Avrupa'da rakun **köpekleri ve tilkiler**; Kuzey Amerika'da **kokarcılar ve yarasalar**; Afrika ve Asya'da **çakallar** ve fırvun fareleri; Latin Amerika'da yarasalar; Porto Riko ve diğer Karayip Adaları'nda fırvun fareleri; Güney Kore'de ise rakun **köpekleridir**.

Kuduz evcil hayvanlara, hastalığı taşıyan hayvanlarla doğrudan temas yoluyla bulaşabilir. Hastalık insanlara ise kuduzlu bir hayvan ile temas veya kontamine olmuş evcil hayvanlarından bulaşabilir.

Evcil hayvanlardan veya yaban hayattan enfeksiyon alma riskini düşürmek ve bu ölümcül hastalıktan korunmak için alınabilecek en iyi önlem hayvanların aşılanmasıdır.

Dr. Ali AYAR
Tarım ve Orman Uzmanı

İnsanlığın Gıda ile Sınavı

Beslenme sadece basit ve sıradan bir biyolojik faaliyet, gıdalar da bu faaliyeti karıştıran sıradan ihtiyaçlar mıdır yoksa tarihi süreci içerisinde insanlığın yol haritasını belirleyen, adeta kaderine yön veren etkiye de sahip olan bir mücadele alanı mıdır.. Gıda konusuna biraz farklı bir açıdan bakalım.

Hayatımızın iki hücreyle başlamasından ölüme kadar, hücrelerimiz bir taraftan ölürken bir yandan da yeni hücreler (özellikle büyüme döneminde daha fazla olmak üzere) üretilmekte ve bu şekilde vücudumuz sürekli bir yenilenme sürecinde bulunmaktadır. Bu yenilenmenin kaynağı da toprağın bitkiler ve hayvanlar vasıtasıyla bize sunduğu yiyeceklerdir. Yani bu yönüyle bakıldığında, “topraktan yaratılışın” hala devam eden bir süreç olduğunu söyleyebiliriz.

İnançlar ve Gıda;

Bir çok inanç sisteminde gıda tüketimi konusunda bazı yönlendirmeler, kısıtlamalar ve yasaklar getirilmiştir. Mukaddime adlı eserinde İbni Haldun, gıda olarak tüketilen şeylerin insanların karakter ve kişiliğini etkilediği kadar, manevi ve moral hayatını da etkileyecek kadar önemli olduğunu belirtmektedir. Günümüzde söylendiği şekliyle “Ne yiyorsan O’sun”

sözü de gıdaların bu etkilerini belirten bir yaklaşımdır. Bir emeğin karşılığı olmadan ve haksız olarak edinilen her şeyde olduğu gibi normalde hiçbir kısıtlama olmadığı halde bu yolla sağlanan/edinilen gıdaların tüketiminin de dinen yasak (haram) olarak belirtilmesi toplum huzurunun sağlanmasının yanında ibni Haldun’un belirttiği gibi gıdaların insan hayatlarındaki maddi, manevi ve moral olarak etkileri nedeniyle de olabilir mi..

İnsanlık tarihindeki en büyük değişiklikler, gıda kaynaklı kaosların sonucunda ortaya çıkmıştır diyebiliriz. Tüm semavi dinlerin ortaklaştığı konu olan, insanlığın cennetten “sürgün” edilmesi ve dünya hayatı sürecinin başlamasının nedeninin, cennette Allah’ın emrine karşı gelmenin yada uymamanın sembolünün yasaklanmış olan yiyeceğin yenilmesi anlatısı, gıda ile ilgili kurallar olduğu/ olması gerektiği konusunda bir başlangıç noktası gibidir. (Kuran’ı Kerim’de bu amaçla kullanılan kelimenin yiyecek dışında başka anlamlara da geldiği yorumları olsa da yaygın olan kanaat yiyeceği ifade ettiği yönündedir). Bu noktadan bakıldığında, semavi dinlere göre insanın hikayesi; Tüm nimetlere zahmetsizce eriştiği cennetten, bu yasağa uymadığı için sürgüne gönderildiği dünyada kendine

tanınan ömür süresi içerisinde; gıda temini, üretimi ya da gıda alabileceği gelir elde etmek için gününün önemli bir bölümünü çalışarak harcamak, hayatın diğer zorluklarına katlanmak, kendine, ailesine, çevresine, dünyaya ve Yaratıcıya karşı tanımlanan sorumluluklarını yerine getirerek “iyi insan” olabilmeyi başararak, cennete tekrar girmeyi hak edebilme mücadelesi olarak yorumlanabilir.

Allah (CC), her varlığı yeniden yaratabilecek kudrete sahipken, Hz. Nuh’a her canlı türünden örnekleri gemide koruyup tufandan sonra bunlardan çoğaltılması emri de biyolojik yada genetik kaynakların korunması gerektiğinin ilahi bir öğretisi olsa gerektir. Günümüzde de genetik kaynakların korunması programının Nuh’un Gemisi (Noah’s Ark Project) adını taşıması da bu olaydan ilham almıştır.

İlahi kitaplarda cennet tasvirlerinde yer alan pek çok vaatlerde “temiz yiyecekler” olarak su, çeşit çeşit içecekler ve yiyeceklerden bahsedilmesi, peygamberler tarafından dünyadaki bazı içecek ve yiyeceklerin cennet yiyeceği olarak adlandırılması, Hz. Musa’nın halkına göç sonrası Allah’ın ikram ettiği yiyeceklerden ve halkının bir süre sonra başka yiyecekler talep

etmesinin detaylıca anlatılması gibi çoğaltılabilecek örnekler, dinin insan ve gıda ilişkisine kayıtsız kalmadığının örnekleri olarak verilebilir.

Kuran'ı Kerim'in Bakara Süresi 205. ayetinde, dünyada bozgunculuk çıkaracak kişi ve grupların gücü ele geçirdiklerinde yapacakları kötülükler arasında, doğayı, gıdaların yapısını, bitki ve hayvanların nesillerini (genetik yapılarını) bozacağından bahsedilerek İnsanların dikkati çekilmiştir. Burada "bozma" ifadesini İnsanların zararına değiştirme olarak anlamak gerekir. Bu ayet kapsamında, değişikliklerin İnsanların yararına mı, zararına mı olduğunu anlamak için de bilim ve teknoloji yarışında kötü amaçlıların gerisinde kalmamak gibi bir uyarıyı ve yükümlülüğü "iyi" insanlara verildiğini de anlamak gerekir sanırım. Gıdaların yapısının değiştirmenin ve canlıların genetik yapısını bozmanın mümkün olduğunu ve bunun sonuçlarının insanı da biyolojik, fizyolojik, manevi, moral, akıl ve şuur bakımından etkileyebilecek sonuçları olacağı uyarısının 1400 yıl önceden yapılmış olması da inanan inanmayan herkesin üzerinde düşünmesi gereken bir konudur.

Semavi dinlerin dışındaki din, inanç, felsefe sistemlerinde de in-

san hayatını düzenleme konusunda gıda ve beslenmeyle ilgili öğretilerin önemli yer tuttuğu görülmektedir. Görülüyor ki; İnsanlığın maddi ve manevi bakımdan iyi ya da kötü yönde dönüşme (dönüştürülebilme) sinde gıdaların etkisinin olduğu konusu tüm inanç sistemlerinde benzer yaklaşımlara sahiptir.

Gıdaya Erişim;

İnsanlığın dünyada var oluşunda önceleri, avcılık ve toplayıcılıkla karşılanabilen beslenme ihtiyacı tarihi süreçte tarımın öğrenilmesi, hayvanların evcilleştirilmesi sonucu daha iyi mera/otlak, daha verimli ve daha fazla tarım topraklarına sahip olabilmek taleplerine dönüşmüştür. Bu talebin temelinde, aile fertlerinin iyi beslenmesini sağlayıp başkalarına karşı üstünlük sağlayacak gücün sağlanması arzusu da bulunmaktadır. Bunu sağlamak için, insanların topluluk halinde yaşaması ihtiyacından kaynaklanan, kabile, millet, vatan kavramlarının gelişerek ortak aidiyetler ve güçler oluşturulmuştur. Bir çok savaşların, göçlerin, mücadelenin ana sebeplerinden birinin de gıdaya erişimin olduğu görülmektedir.

Tarihsel süreçte beslenmenin sadece basit ve sıradan bir biyolojik faaliyet olarak algılanmadığı; gelenek,

yaşam tarzı, gıdayı elde edilebilme imkanlara göre düzenlenmiş sosyal hayat içerisinde gıda üretimi ve tüketimi ile ilgili olarak inançların da yönlendirdiği toplumsal alışkanlıklar, öğretiler, geleneklerin oluştuğu görülmektedir.

Gıda olarak kullanılacak ürünlerin insanın sağlığı, karakter ve kişiliğini belirlediğine dair yaklaşımlar günümüzde de kabul görmekte olup; sağlıklı/güvenilir/güvenli/ yeterli gibi terminolojisi bulunan gıda yaklaşımı da günlük yaşamımızın bir parçası olagelmıştır.

Nüfus & Gıda Paradoksu;

Nüfusun özellikle son yüzyılda hızla artması, gıda konusundaki endişeleri de gittikçe arttırmaktadır. **İnsanlığın önündeki nüfusa göre gıda mı, yoksa gıdaya göre nüfus mu paradoksu gittikçe büyümektedir.**

Birleşmiş Milletler, 2050'lerde dünya nüfusunun 10 milyara ulaşacağı, 2100 yılında ise 11 milyarı aşacağı tahmininde bulunarak, 2050 yılına kadarki projeksiyona göre, insanlığın önündeki en büyük sorunun gıda olacağı ve bu süreçte bu kadar nüfusun beslenebilmesi için gıda üretiminin bu güne göre en az % 70 arttırılması gerektiğini belirtiyor.

Tablo; Yıllara Göre Dünya Nüfusu. (Kaynak; BM, UNDP)

Ayrıca gıda güvenliği ile ilgili karşılaşılan ve gelecekte etkileri daha da artarak hissedilecek sorunlar olarak; iklim değişikliği, doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimi, kırsal kesimin yönetimi ve bu kesimin ekonomisinin canlı tutulması zorunluluğu sıralanabilir. Bu durum, ülke yönetimlerini de bu yönde bütçeler ayırmaya, planlar / programlar uygulamaya zorlamıştır.

Peki, dünyada nüfus bu kadar hızlı artarken ve de kaynaklar sınırlı ve kıstlı iken insanlar olarak neler yapıyoruz; İlk kademedeki, tarım yapılan alanların arttırılması, verimi arttırmaya yönelik gübre, ilaç kullanımı, tohum ve hayvan ıslahı gibi çabalarla üretim önemli oranlarda arttı. İkinci aşamada genetiği değiştirilmiş (GDO) bitki ve hayvanlardan daha çok verim alma çabası, bir çok eleştiri ve komplo teorileri arasında uygulama alanını genişletmektedir. Üçüncü aşamada ise, tarımsal faaliyetlerin sera gazı etkisi nedeniyle zararları olduğu konusunda aşırı abartılı “bilimsel kılıflı” açıklamalar ve kamuoyu oluşturma çabalarının peşinden yapay gıda üretiminin hem insanlığı açlıktan kurtaracağı hem de doğayı koruyacağı propagandaları yoğunlaştırılmış durumdadır. Bu yaklaşımın hedefi, tarımsal faaliyetleri mümkün olan en az düzeye indirmek belki de bitirmek olarak görünüyor.

Bu noktada hem GDO lu hem de yapay gıdaların insan hayatını nasıl etkileyeceğini yukardaki açıklamalar ışığında değerlendirmek gerekir. GDO lu gıdaların insanlar üzerine

etkisini söyleyebilmek için henüz erken denilmektedir. Ancak, bu gıdaların insanlar üzerindeki muhtemel etkilerini ortaya koyacak yeterli araştırmalar yapılmadan yaygınlaştırılması, gelecekteki etkilerini belirleme açısından da bir veri ve kayıt sistemi oluşturmayla ilgili herhangi bir planlama ya da yaklaşımın bulunmaması ve yapay gıdalar konusunda da farklı olmayacağını görülüyor olması ; hem GDO lu hem de yapay gıdalar konularındaki şüpheleri, kaygıları arttırmakta ve çok çeşitli komplo teorilerini beslemektedir. Özellikle yapay gıdalara gerekçe gösterilen, sera gazı etkisiyle atmosfere zarar veren etkenlerin % 10 u tarımsal kaynaklı, %90 ı ise İnsanların yeterli önlem almamasından ortaya çıkan endüstriyel kaynaklı olduğu istatistiklerine rağmen tarımsal faaliyetler ve gıda üretiminin etkisinin öne çıkartılması da asıl niyetin sera gazı meselesi olmadığını gösteriyor.

Bir yandan yapay gıda konusunu gündemde tutan, diğer yandan da tüm dünyadaki bitkisel ve hayvansal genetik kaynakları milyarlarca dolarlık fonları olan harcamalar ile toplamak, ele geçirmek ve muhafaza etmek için çalışmalar yapan “güç odakları” dan şu soruya cevap vermeleri beklenir; “Yapay gıdalar doğayı koruyacak ve insan beslenmesini çezecekse, bunca masrafla bu kadar genetik materyalleri ne diye ve kimin için toplayıp muhafaza etmeye uğraşıyorsunuz?”

Buraya kadarki bölümde, insanlık tarihinin büyük kırılma noktalarını etkileyen konulardan en önemlisinin gıda olduğundan, nüfusun hızla art-

masıyla kaynakların kısıtlı hale geldiğinden ve çözüm olarak sunulan uygulamalar (GDO, yapay gıda) ve yaklaşımlarla ilgili sorulara tatmin edici cevap bulamamaktan beslenen komplo teorileri olduğundan bahsettik. Bu konuda birkaç teori öne çıkıyor;

1- İnsan nüfusunun belli oranlarda azaltılması; Büyük savaşlar ve muhtemelen nükleer savaş / savaşlar çıkartılarak dünyada bazı bölgelerdeki nüfusun “seyretilmesi”.

2- Dünyanın belli bölgelerinde toplanan tarımsal genetik kaynaklardan üretilen doğal gıdaların bir takım kriterlere göre belirlenmiş kişi ve gruplarca tüketilecek şekilde herkes için erişilemez olmasının sağlanması ve geri kalan insanların ise, maliyetleri “makul” düzeye indirilmiş yapay gıdalar ile “beslenmesi” yoluyla hali hazırda gıdaya erişimde zengin ve fakir ülkeler ya da kişiler olarak mevcut olan “kast” sisteminin daha farklı bir formata dönüştürülmesi..

3- Yapay gıdaların, insanları sağlık (fizyolojik/biyolojik/ruhsal), sosyal davranışlar, moral, akıl, şuur olarak kontrol edilebilir, yönlendirilebilir hale getirmek için bir yöntem olarak kullanılabileceği..

Bunlar ve daha pek çok görüşler şimdilik komplo teorileri olarak görülse de gerçek olan; başlangıçtan bu güne kadar olduğu gibi, gelecekte de insanlığın dönüşümü ve değişiminde en büyük kargaşa ve kaosun gıda üzerinden olacağını görünüyor olmasıdır..

İnsanların beslenmesinde maddi, manevi ve moral olarak iyi yönde etkileri olan gıdalarda aranacak kriterlerin, hem bilimsel hem de inanç öğretileri bakımından benzer amaçları taşıdığı görülüyor. Bu nedenle, bize gıda olarak sunulan şeyler konusunda üretimden başlayıp, tüketime sunulma aşamalarına kadar titiz ve seçici olmak her açıdan ağızımızın tadının bozulmaması için önemli görünüyor.

Allah, sağlığımızın ve huzurumuzun bozulmasına izin vermesin..

ÇKS Başvuruları için Son Tarih Ne Zaman?

İlk defa ÇKS başvurusu yapacak olan çiftçiler hariç, ÇKS kayıt güncelleme başvuruları E – Devlet üzerinden yapılabilecek.

Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 23/09/2022 tarih ve 31962 sayılı **Resmi Gazete**'de yayımlanarak yürürlüğe girmişti.

Yapılan değişiklik gereği; 2023 Üretim Yılı Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) başvuruları 31 Aralık 2022 tarihi mesai bitiminde sona erecek.

İlk defa ÇKS başvuru yapacak olan çiftçiler hariç, ÇKS kayıt güncelleme başvuruları başka hiçbir kurum, kuruluşa gitmeden **e devlet** üzerinden veya il ilçe müdürlükleri aracılığı ile yapılabilecek.

2023 yılı üretim dönemi için ÇKS kayıt güncelleme son başvuru tarihi: 31 Aralık 2022.

Ürün değişikliklerine ait güncellemeler 2023 yılı Şubat ayı içerisinde yapılabilecek.

Ziraat Bankası'ndan Haykooplu Yetiştiricilere Yeni Destek

Kredi kullanmak isteyen üreticiler dilekçe ile birim kooperatiflerine başvuru yapacaklar.

HAYKOOP Merkez Birliği ile Ziraat Bankası arasında Süt Sığırı hayvan alımı protokolü imzalandı. HAYKOOP üreticilerine özel şartlarda kredi kullandırılmasına ilişkin imzalanan protokol 1 Kasım 2022 tarihinde yürürlüğe girdi. HAYKOOP Genel Başkanı Ahmet ERTÜRK, imzalanan Protokolün detaylarını Anadolu İzlenimlerine anlattı. Protokolün temeli üreticiler ile kooperatifleri bir araya getirmeye, birlikte çalışmaya, süt üretiminin artırılmasına yönelik olduğunu söyleyen Genel Başkan Ertürk, açıklamasında şunları kaydetti:

“Tarımsal faaliyetini ve geçimini küçük aile işletmelerindeki hayvancılıkla sürdürmeye çalışan üretici ortaklarımızın güçlü kooperatifi HAYKOOP ile Ziraat Bankamız arasında yapılan protokol ile üreticilerimizin işletmelerinin büyütülerek daha verimli ve üretken olmalarını hedeflemiştik. Üreticilerimiz Bankamızın sağladığı fırsat ve imkanlarla kooperatiflerimizin disipliniyle işletmelerini büyütecekler, girdi maliyetlerini de Bankamız imkanlarıyla aşağı çekebilecekler ve tarımsal faaliyetlerini rahatlıkla sürdürebileceklerdir. Kooperatiflerimiz de onların tek başlarına üstesinden gelemedikleri sıkıntı dert ve beklentilerini de güç ve imkanları birleştirerek çözeceklerdir. Ülkemize ve ürettiği ürünlerle bizleri besleyip doyuran üretici ortaklarımıza hayırlı ve verimli çalışmalar olmasını dileriz. Bu protokolle bizim derdimizle dertlenen ve bize fırsat ve imkan sağlayan Ziraat Bankamızın tarımsal birimine, çalışanlarına ve ayrıca Tarım ve Orman Bakanlığımıza faiz indirimi sağlayan Değerli

Cumhurbaşkanımıza da şükranlarımızı, minnet ve teşekkürlerimizi sunarız. Protokolün temeli üreticiler ile kooperatifleri bir araya getirmeye, birlikte çalışmaya, süt üretiminin artırılmasına ve kooperatiflerin süt pazarlama kapasitelerinin geliştirilmesine dayanmaktadır.

İmzalanan Protokole göre Proje-de İş Akışı;

1.Krediden yararlanmak isteyen üreticiler dilekçe ile birim kooperatife başvuru yapacaklar, Banka şahsi başvuru kabul etmeyecek,

2.Birim Kooperatif dilekçe ile başvuru yapan üreticileri tabloya kayıt edecek,

3.Birim Kooperatif dilekçeler ile birlikte doldurduğu tabloyu Bölge Birliğine teslim edecek, Bölge Birliği, gelen taleplerdeki doldurulan tabloyu üst yazıyla birlikte Ziraat Bankasının Bölge Yöneticiliğine her Cuma günü Saat:13.30 a kadar teslim edecek,

4.Banka tarafından yapılacak aylık kontrolünde kredi notu A ve

B çıkan talep sahiplerine geri dönüş yapılarak hayvan alım süreci başlatılacaktır.

Projedeki Başlıca Kurallar;

1.Başvuru yapabilmek için son 2 yıldır büyükbaş süt hayvancılığı yapıyor olması gerekli.

2.Kooperatife en az 1 yıl öncesinde ortak olması gerekli.

3.Müracaat tarihi itibarıyla son 6 aydır sütünü kooperatife satıyor olması gerekli.

4.Kendine ait veya kiralık bir ahır olması gerekli. Ahır kapasitesi mevcuttaki hayvanları ile alacağı hayvanlara yetecek sayıda olması gerekli.

5.Üretici ortağımız ahırında mevcut hayvanlarla birlikte, alacağı hayvanlar ile en az 10 baş, en çok 49 baş hayvan varlığına ulaşabilecektir.

6.Kullanılan hayvan alım kredisi ilk 18 ay ödemesiz toplam 7 yıl vadeli. Yem kredi olarak bilinen işletme kredisi ise 18 ay sonra tek vade olarak ödenecektir.

7.Toplam limit 600.000 TL olup, bunun 200.000 TL si sıfır faiz, 400.000 TL si %50 sübvanselidir. Aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi ilave sübvans oranları uygulanacaktır.

Ayrıca **düve alımlarında** Bakanlıkça belirlenen düve bedelinin %40'ı, Düve Merkezlerinden alımlarda da %50'si kadar destek ödemesi yapılır.

8.Alınacak hayvanlar ilkine gebe veya 36 aylık yaşını geçmemiş inek olabilir. Hayvanlar bulunması halinde yurtiçinden Bölge Birliği tarafından temin edilecektir.

9.Alınacak hayvanların rehni, iki kefil ile süt desteklemelerine temlik yazısı alınarak teminat işlemi tamamlanacaktır. Ayrıca kooperatif süt parasını Ziraat Bankası üzerinden geçirecektir. 600 bin TL'ye kadar kullanılacak kredilerde özkaynak aranmayacaktır.

10.Alınacak hayvanlara Banka tarafından Tarsim sigortası istenilecektir.

11.Kooperatif Yönetim Kurulu Üyelerinin ve kooperatifin haciz, icra veya sabıka kaydı bulunmamalıdır.

12.Kooperatif son 3 yıldır aktif olmalıdır ve son 1 yıldır ortaklarının

sütünü pazarlıyor olmalıdır.

13.Kooperatif süt bedelinin tamamını son 6 aydır Ziraat Bankası hesabına yatırıyor olmalıdır.

14.Kooperatif Yönetim Kurulu Üyelerinin bankalarda gecikmiş, takibe düşmüş borcu bulunmamalıdır.

15.Bundan sonrası için de kooperatife ait elektrik, su, telefon gibi faturaların Ziraat Bankasından ödenmesinin sağlanması gerekmektedir.

16.Bölge Birliklerimiz Ziraat Bankası Bölge Yöneticiliğine Kredi kullanılacak üreticilerin kooperatiflerine referans yazısı verecektir.

17.Bu protokol 29.12.2023 tarihine kadar geçerlidir.

Sütü azalan ve bu sebeple gelirleri düşen kooperatiflerimize gelir artırıcı bir proje olarak gördüğümüz ve Ülkemizde gelecekteki hayvancılık faaliyetlerine ve hayvancılığın gelişmesine katkı sağlayabilecek bu projenin Merkez Birliğimize, Bölge Birliklerimize, Kooperatiflere ve ortaklarına hayırlı olmasını dileriz.”dedi.

ÜRETİM KONULARI	İNDİRİM Yatırım Kr	ORANI% İşletme Kr	ÜST LİMİT TL
SÜTÇÜ VE KOMBİNE SIĞIR YETİŞTİRİCİLİĞİ	50	50	40.000.000
Öncelikli Bölge Yatırımı	10	10	
Atıl İşletme Alımı	10	-	
Yurt içinde doğan hayvan alımı/kullanımı	10	10	
Kendi yemini üretme/mera kullanımı	-	10	
Jeotermal/yenilenebilir/atık enerji kullanımı	10	10	
Organik tarım/iyi tarım uygulamaları	-	10	
Genç çiftçi/girişimci(40 yaş altı)	10	10	
Kadın çiftçi/girişimci	10	10	
Uygulanabilecek en yüksek indirim oranı	100	100	

Yine Kuduz Vakası- Yine Ölüm

Dr. Öğr. Üyesi Hakan KEÇECİ
Bingöl Üniversitesi Veteriner Fakültesi
İç Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanı

Kuduz, bulaştığı canlının sinir sistemi yoluyla beyne yerleşerek kısa sürede ölümüne yol açan viral bir hastalıktır. Kedi-köpek, sığır, at, koyun ve keçi gibi evcil hayvanlara daha çok kurt, çakal, tilki, fare, sincap, sansar, gelincik gibi yabani hayvanlardan bulaşmaktadır. Ya da sürü halinde yaşayan başıboş pet hayvanlardan da geçebilir. Hastalık genellikle ısırılma yoluyla geçtiğinden, zaman zaman hastalıklı hayvanın salyasının deri sıyrıkları ve yaralardan bulaştırması da mümkündür. Doğal ortamda yaralar kuduz virüsünü taşıyıp bulaştırabilir. Genellikle kendileri hastalanmayan bu canlılar, ısırıkları hayvan veya insanı kuduz edebilmektedir.

Sıklıkla sokak köpeklerinde karşılaştığımız kuduz vakaları üç evrede ortaya çıkar:

• *Sakin evre:* 2-3 gün süren bu dönemde köpeklerin davranışları deği-

şir, sahiplerini tanımaz ve sıklıkla evden kaçarak uzaklaşmaktadır.

• *Saldırgan dönem:* Hayvan devamlı huzursuzdur. Işıktan, sestten ve ani hareketlerden rahatsız olur. Pek rahat durmaz, sağa sola saldırmak ister. Bakışları değişir, göz bebekleri genişler. Yabancı maddeleri ve her çeşit cismi ısırma çabasıyla çalışır. Hatta havayı ısırır gibi yapar, bir anda havlamaya başlar, sesi kalınlaşır ve kısılır. Kendi salyasını yutamaz ve ağzından bol miktarda tükürük akmaya başlar.

• *Felç dönemi:* Arka ayaklarda başlayan felç belirtileri bütün vücuda yayılır. Baş kısmında alt çene düşer, dil gevşeyerek dışarı sarkabilir. Yine, çene kaslarının felcine bağlı olarak yeme içme olanaksızlaşır. Bu evrede aşağı inen alt çene, bir sopa yardımıyla kaldırılıp bırakıldığında hemen tekrar düşer. Hayvan daha fazla yaşayamaz, bir kaç gün içinde ölür.

Kuduzla yakalanmayla ölüm arasında geçen süre genellikle 3-14 gündür. İnsan ve birçok hayvanda bu belirtiler üç aşağı beş yukarı benzerdir. Fakat çoğumuzun bilmediği ama kırsalda yaşayanların zaman zaman karşılaştığı bir konu var. O da; kuduz bir hayvanın saldırısıyla ısırılıp yaralanan sığırlar, olayın meydana geldiği tarihten 5-6 ay sonra bile hasta olup ölebilmektedir. Bu bilgi oldukça önemlidir. Zira böyle bir olguyla karşılaşmak mümkündür. Hastalık böylesi vakalarda hayvanın huzursuzluğu, sık sık idrar yapması, bağırıp böğürmesiyle anlaşılacağı gibi, en önemlisi kuyruğunu yukarı aşağı indirip kaldırırken, bir taraftan da makat (rektum) kısmının bir içeri bir dışarı çıkarak, aynı bir piston gibi ileri geri hareket ettiği görülür. Bu sebeple bahsettiğim belirtileri mutlaka hayvan yetiştiricilerinin bilmesi ve ona göre davranması gerekmektedir. Yoksa sadece kedi köpek

saldırısıyla bizlere kuduz bulaşmıyor.

Evet, yakın zamanda Bitlis'te meydana gelen ve hepimizi derinden sarsan talihsiz köpek saldırısı sonucu hayatını kaybeden dünyalar güzeli bir evladımızın başına gelenler henüz tazeyken, bir başka elim olay daha yaşanmasın istiyoruz.

İstiyoruz ki bu tarz sorunlar büyük ölçüde, hatta tamamen ortadan kaldırılsın. Bizler de tıpkı İngiltere, Japonya, Avusturalya gibi ülkelerle benzer olalım. Memleketimizde hiç kuduz diye bir hastalık kalmasın. Bilmeyelim, unutalım. Ama bu keşkelerle iyi niyet dilekleriyle olacak kadar basit bir iş değil. Topyekûn devlet-millet sıkı bir işbirliğiyle çözülebilecek bir konu. Hepimize tek tek görevler düşüyor.

“Oğlum-kızım sınıfını geç sana ke-di-köpek alayım”, diyerek, şehirlerde

uygun olmayan ortamlarda pet hayvan alıp beslemek ve gücü yetmeyince de sokağa salmakla bu destek verilemez. Ya da zorunlu olduğu halde bir başkasına saldırıncaya kadar kuduz aşısı yaptırmayıp, olay meydana geldikten sonra bile hayvanımızı kaçırıp saklamak çözüm değildir. Isırıldığı-mızda hiç vakit kaybetmeden hem kendimizin aşılmasını sağlayacağız, hem de bakıp beslediğimiz sorumluluğumuz altındaki hayvanların düzenli olarak aşılmasıyla katkı verebiliriz. Aşı, kuduzu tamamen yok etmese bile çok çok aza indirilmesi için elimizdeki en güçlü silahtır. Ancak bu şekilde hastalığın azaltılması veya tamamen kaldırılması söz konusu olabilir.

Keşke ada ülkelerinin birçoğunun uzun yıllar boyu hem insan, hem de hayvanlarda görmeyi unuttuğu bu zoonoz hastalığı bizler de hiç hatırla-

masak ve görmesek. Keşke tamamıyla hayatımızdan çıkarıp atabilsek.

Basıboş hayvanların sokaklardan toplanarak barınaklara alınması, aşılarının yapılarak sahiplendirilmeye çalışılıyor olması, belki çözüm yollarından biri ama hâlâ kuduz sokaklarda bizleri tehdit ediyor. Hâlâ büyükşehir, kent, köy, kasabalarda kol geziyorsa bu da yeterli ve etkin olmuyor demektir. Her yıl sağlık kuruluşlarına ortalama yüzbinlerce vatandaşımızın ısırılma başvurusunda bulunması ve maalesef kuduz hastalığına yakalanan insanlarımızın olması kabul edilebilir bir durum değildir. Demek ki daha caydırıcı ve daha etkin tedbirlerin alınması zamanı geldi de geçiyor bile.

Artık bu alanda tüm sorumlu paydaşları göreve çağırıyor, elbirliğiyle çözüm arayışlarını artırmayı talep ediyorum. Sağlıkla kalın...

Çam Kozalağı Şifası

Doğada şifa var. Tabiatın bizlere sunduğu her bitkide bilinmeyen bir şifa yer alıyor. Bazıları keşfedilip gündelik hayatta kullanmaya başlasakta bilinmeyen niceleri keşfedilmeyi bekliyor. Kasım ayında ormanın derinliklerinden çağ kozalağını sağlık köşesinde sizler için derledik. Çam ağacının gizemini gelin hep birlikte inceleyelim.

Çam Kozalağı Nedir?

Çam kozalağı çam ağacında yetişen ve çok sayıda çeşidi olan bir kozalaktır.

Çam kozalağı Uzak Doğu ülkeleri başta olmak üzere pek çok yerde tedavi amaçlı kullanılmaktadır.

Çam Kozalağının Faydaları Nelerdir?

Çam kozalağının içinde bulunan yağlar enfeksiyon ve soğuk algınlığını önler. Yeni olmaya başlayan kozalaklar gastrit ve ülser ağrılarını hafifletir,

mide hastalıkları tedavisinde faydası büyüktür ve çam kozalakları antioksidan bakımından zengindirler, çam kozalakları kanı temizlemektedir.

Çam Kozalağı Ne Kadar Tüketilmeli?

Günde 1 tatlı kaşığı geçmeyecek şekilde tüketilmesi önerilmektedir. Çam kozalağı suyu günde 1,2 fincan fazla tüketilmesi önerilmez.

Çam Kozalağını Toplamak Yasak mı?

Şahıs arazileri dışında alanlarda,

kozalak toplama işleminin yetkisi bulunanların dışında yapılması yasaktır.

İşlenmiş kozalaklarda kilosu ortalama 200 TL'nin üzerinde satılan çam fıstığı adeta altın değerindedir.

Kozalak Toplamak Neden Yasak?

Orman ürünlerinden faydalanmak isteyenlere verilecek izinlerle ait yönetmeliğine ve orman kanunun 14. Maddesinde dayanan bilgiye göre yasaktır. İzinsiz kozalak toplanması yasaktır, Bu yüzden Namık Kemal Köprüsünden geçmek bu sebepten ötürü yasaktır.

Çam Kozalağı Ne Zaman Toplanır?

Çam Kozalağı Kasım ayının ortasından sonra toplanmaktadır.

Çam Kozalağı Yenir mi?

İçeriğinde verimli bir toprak kadar madde taşıyan kozalaklar sadece kaynatılarak değil öğütülerek de tüketilir. Yöreden yöreye kullanımı değişen kozalakların çiğ yani yeni çıkmış hali ile reçel yapanlarda var. En genel hali ise kaynatılarak tüketilmesidir.

Çam Kozalağı Kaç Saat Kaynatması Lazımdır?

Suyun içine 20-25 adet çam kozalağı ekledikten sonra kapağını kapatarak 1 gece bekletin. Ertesi gün suyunu dökün ve Tenceredeki kozalakların üzerine 1 litre temiz su ekleyin, su ve kozalakları ortalama 3 saat kadar kaynatın. Sonrasında hazır olacaktır.

Çam Kozalağı Hastalığa İyi Gelir mi?

Çam Kozalağı, Bal ya da sirkeyle birlikte karıştırılarak çam kozalağı suyu boğaz ağrısı, öksürük, nefes darlığı ve bronşite iyi gelmektedir.

Milyonlarca çeşidi olan çam ağacında yetişen kozalakların insan sağlığına çok faydası bulunmaktadır.

Çam Kozalağı Şurubu Nedir?

Kozalak şurubu solunum yolu hastalıklarının tedavisi için tercih edilebilir. Kozalak şurubu ile bronşit ve astım hastalıklarının tedavisi desteklenebilir. Akciğerleri temizlemeye yardımcı bir bitkisel besindir. Kozalak şurubu bağışıklık sistemi için oldukça faydalıdır.

Çam Kozalağı Şurubu Nasıl Yapılır?

Su ve kozalakları ortalama 3 saat kadar kaynatın. Kaynayan kozalaklarla 2 buçuk su bardağı toz şeker ilave edin ve karıştırarak kısık ateşte pişirin. Karışım şurup kıvamına geldiğinde altını kapatın ve oda sıcaklığında soğuması için bekleyin, Ardından soğuyan şurubu, temiz cam kavanozlara paylaştırarak tüketim sağlayabilirsiniz.

Kozalak şurubunu tamamen doğal olduğu için 1 ay içerisinde tüketimini gerçekleştirmeniz gerekmektedir.

Çam Kozalağının Yan Etkileri Nedir?

Çam kozalağı sizin için bazı durumlarda zararlı hale gelebilir. Çam suyu hariç diğer tarifler için olgunlaşmamış çam kozalağı tüketirseniz, midenizde sindirim problemleri meydana gelebilir.

"Akdeniz Araştırma 1" Gemisi Uluslararası Sularda!

Akdeniz Su Ürünleri Deniz Canlılarının Popülasyonunu Belirliyor

Tarım ve Orman Bakanlığı Akdeniz Su Ürünleri Araştırma, Üretme ve Eğitim Enstitüsü Müdürlüğüne ait "Akdeniz Araştırma 1 Gemisi" ile yürütülen çalışmalarla mavi vatanda ve uluslararası sularda deniz canlılarının popülasyonu belirleniyor.

Yaklaşık 8 yıl önce enstitü envanterine kazandırılan 32 metre uzunluğunda ve 8 metre genişliğindeki gemi, geniş bir alanda çalışmalarını sürdürüyor.

Dört metre su altı draftı (Geminin tabanı ile su seviyesi arasında kalan mesafe) bulunan, 1400 beygirlik bir motor tertibatı olan 320 grostonluk gemi ile yıl boyunca mavi vatanda ve uluslararası sulardaki balık türleri, gelişimleri ile göç dalgası konusunda çalışmalar yapıyor.

Gemiyle ilk olarak Akdeniz'de karides popülasyonunun belirlenmesi üzerine çalışmalar yapan Enstitü Müdürlüğü, daha sonra İskenderun'dan Fethiye Körfezi'ne kadar olan alanda balık stoklarının belirlenmesine yönelik proje gerçekleştirdi.

Akdeniz Araştırma 1 Gemi-si ile Marmara'daki müsilaj sorunu, Karadeniz'de hamsi stokları ile ilgili de çalışmalar yapan bakanlık, uluslararası alanda da 2 defa Lübnan'da ve KKTC kara sularında balıkçılığın yapılıp yapılamayacağını dair araştırmalarda bulundu.

Bakanlık ayrıca söz konusu çalışmalarda hangi balıkların hangi alanlarda ne tür yoğunlukta bulunduğu, av yasağının hangi dönemlerde olması gerektiği, bölgeye yeni gelen türlerin popülasyonu konularında bilimsel veriler elde ediyor.

Gemiyle farklı yüksekliklerden su örneği alıp, 8 ayrı parametresini analiz edebilen yetkililer su altı batimetri (Derinlik) haritalarının çıkarılması, 800 metre derinliğe kadar trol çekip, farklı derinliklerden istenilen ölçülerde balık örneği alınması ve 300 türün ayrımının yapılması gibi çalışmalarını gerçekleştiriyor.

Deniz ürünleri üzerine yetiştiricilikte Avrupa'da birinci olan Akdeniz Su Ürünleri Araştırma, Üretme ve

Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü başta çupra, levrek ve alabalık olmak üzere Avrupa'nın tedarikçisi konumunda bulunuyor.

Gemideki Laboratuvarlarla Karaya Çıkmadan Balıklar İnceleniyor

Türkiye'de en donanımlı, Avrupa'da ise birkaç donanımlı gemiden biri olan Akdeniz Araştırma 1 Gemi-si, 18 personel ile 1 ay hiç karaya uğramadan çalışmalarını sürdürebiliyor. Ayrıca içinde soğuk hava deposu bulunan gemide çıkartılan balıklar stoklanabiliyor. Pek çok balığın bilimsel olarak çalışılması için karadaki laboratuvarlara götürülmesine gerek duyulmadan gemi yol alırken de bilim ekibi gemide çalışmalarına devam ediyor.

Söz konusu gemi ile Akdeniz'deki orkinosların göç dalgası üzerine de proje hazırlayan bakanlık, balıkların nerede yumurtladıklarını, nerelere göç ettiklerini izliyor. Bu çalışmaların neticelendirilmesi için uydudan izleme cihazı takılan 20 orkinos balığının takibi de halen sürdürülüyor.

Tarım Takvimi - Kasım Ayı

Kasım Ayında Yapılacak İşler

MEYVECİLİK:

- Fidan çukurlarının açılmasına devam edilir.
- Fidanlıklarda söküm ve hendekleme işlerine başlanır.
- Fidan taşımacılığında karantina kontrolleri yapılır.
- Genç meyve bahçelerinde şekil budaması yapılır.
- Kış ılık geçen yerlerde, kış budamasına başlanır.
- Fidan dikim işleri yapılır.
- Çöğür için tohum tavaları hazırlanır, gübrenir ve tohumlar ekilir.
- Toprak işlemesi ile birlikte, çiftlik gübresi uygulaması da sürdürülür. Aynı zamanda, fosforlu ve potaslı gübrelerin verilmesine de başlanır.
- Meyve bahçelerinde, hastalık ve zararlıları bir yıl sonraya aktarabilecek bitki artıkları ortadan kaldırılır.

BAĞCILIK:

- Çiftlik gübresi tatbikatı ve toprak işlemesi yapılır.
- Aralama işine başlanır. Yaprakları yarı yarıya sarıyıp düşmeye başlayan bağlarda aralama yapılır. Aralama, budamanın ilk işidir. Aralama ile, asma üzerinde oduna kaçmış ve uzamış dallar kesilir. Esas budama daha sonraya bırakılır. Bu suretle, asmanın daha geç uyanması ve ilkbaharın tehlikeli donlarını atlması sağlanmış olur. Don tehlikesi olmayan yerlerde, aralama ve budama aynı anda aynı anda yapılabilir.
- Yeni bağ tesis edecek yerlerde kırıma yapılır.
- Kışın sert geçtiği yerlerdeki bağlarda, söküm ve hendekleme yapılır.
- İznik bölgesinde, müşküle üzümü

ince plastik torbalar içerisine alınarak, asma üzerinde muhafaza edilir.

SEBZECİLİK:

- Yazlık sebze yerlerinin çiftlik gübresi ile gübrenmesine ve toprak işlenmesine devam edilir. -Elde edilen tohumların kurutulması, ambalaj ve muhafazası yapılır.
- Kışık sebzelerin bakımına, hasat ve pazarlama işlerine devam edilir.
- Lahana keleş, lahana kokulu böceği ve yaprak bitlerine karşı mücadele devam edilir.
- Taze soğan ekimi yapılır.
- Örtü altı sera yetiştiriciliğinde, biberlerin bakım işleri ve budaması yapılır. Çapalama ile birlikte, çok hafif boğaz doldurulur. Fungusitlerde koruyucu ilaçlama yapılır.
- Çilek dikimi yapılır.

SÜS BİTKİLERİ:

Seralarda

- Erkenci laleler, nergis, sümbül, safiran ve zambak soğanlarının, turfandacılık amacı ile, saksılara dikimi yapılır.
- Seralarda bakım işlerine devam edilir.

Park ve Bahçelerde

- Hava koşulları uygun olduğu sürece, ağaç ve ağaççıklarla, yaprağını döken çit bitkilerinin dikimi yapılır.
- Bazı ağaççıklardan çelik alınmaya başlanır. Alınan çelikler bahara kadar kumda katlamaya konur.
- Kayın, gürgen, ıhlamur gibi ağaçların yaprakları toplanır.
- Güllerin kökleri toprakla doldurularak, köklerin dışarı çıkması önlenir.

TARLA BİTKİLERİ:

Hububat

- Kışıkların ekimi için toprak hazırlığına devam edilir.
- Kışıkların ekimi yapılır.

Baklagiller

- Bakla ekimi için toprak hazırlığı yapılır.

Sanayi Bitkileri

- Pancar sökümüne devam edilir.
- Boşalan tarlaların, hububat ekimi için, hazırlığı yapılır.
- Çeltik harmanı yapılır.
- Ayçiçeğinin kaldırıldığı tarlalar, hububat ekimine hazırlanır.

Çayır-Mera ve Yem Bitkileri

- Meralara kesinlikle hayvan sokulmamalıdır.
- Uygun havalarda, meraların bozulan çitleri yenilenmelidir.
- Çiftlik gübresi ve diğer uygun gübrelerle meraların gübrenmesi sağlanmalıdır.
- Padoks onarımı ve bakımı yapılmalıdır.

SU ÜRÜNLERİ:

Eylül ve ekim ayındaki denetlemeler sürdürülür.

TARIMSAL ALET VE MAKİNELER:

- Traktörlerin kışık bakımları yapılır.
- Ekim işleri bitmişse, mibzerlerin temizliği yapılır. Her türlü gevşek civata ve somun sıkılır ve yağlanır.
- Ekipmanlar ve tarım aletleri de yağlanarak; yağmurdan korunmak için, üstü kapalı yerlere konur.
- Tohum temizleme işleri sona erdiğinden, tohum temizleme makinelelerinin sezon sonu bakımları yapılır.

**6 Aylık
Abonelik Bedeli
1000₺**

Anadolu
İZLENİMLERİ

**Yıllık
Abonelik Bedeli
1500₺**

www.anadoluizlenimleri.com

Türk Tarımının Habercisi

Yiyiniz içiniz;
fakat israf etmeyiniz!
Çünkü
Allâh isrâf edenleri sevmez.

(A'râf Suresi 7/31)

Ülkemizde günlük **6 Milyon**,
yıllık ise **2 milyar 100 milyon** adet
ekmek israf ediliyor.

Bu israfın ülkemize yıllık maliyeti
1,5 milyar Lira

**EKMEĞİNE SAHİP ÇIK,
İSRAF ETME!**

www.anadoluiizlenimleri.com
info@anadoluiizlenimleri.com